

LAG- OCH EKONOMIUTSKOTTETS BETÄNKANDE nr
2/1981-82 med anledning av ltm Tage Bomans
m.fl. hemställningsmotion till landskapssty-
relsen om åtgärder för att i gårdsbrukets be-
skattningssystem möjliggöra inkomst- och
utgiftsreserveringar.

Landstinget har inbegärt lag- och ekonomiutskottets utlåtande över ovan nämnda motion. Utskottet får härmed vördsamt anföra följande.

Utskottet finner att det av motionärerna efterlysta reserveringssystemet är både angeläget och naturligt med tanke på de förhållanden som råder i det åländska jordbruket. Särskilt frukt- och grönsaksodlingen spelar här en relativt framträdande roll. Inkomsterna från dylika grödor kan fluktureras betydligt mellan olika år beroende på väderlek och andra omständigheter över vilka odlaren råder i mycket ringa grad. Växlingar i marknadsläget och ojämnheter i inkomsten vid produktionsomställningar i jordbruket kan inte heller nu utjämnas. Dessa inkomster beskattas årsvis utan möjlighet till sådana utjämningsåtgärder som är möjliga inom andra branscher. Detta kan i sin tur leda till anskaffningar av olika slag i syfte att möjliggöra avskrivningar och utjämna den beskattningsbara inkomsten. Ur nationalekonomisk synvinkel är detta självfallet inte ändamålsenligt.

Sedan föreliggande motion inlämnats har en statskommitté färdigställt ett betänkande (1981:24) innehållande bl.a. förslag om ett investeringsreserveringssystem. Detta skulle å ena sidan förbättra de ekonomiska förutsättningarna för lantbrukets investeringsverksamhet och å andra sidan minska onödiga maskinanskaffningar. Enligt förslaget skulle en jordbrukare kunna göra investeringsreserveringar högst under fem på varandra följande år. Som årligt reserveringsbelopp föreslås 30 procent av den nettoinkomst av jordbruket som influtit före reserveringen. Minimibeloppet skulle vara 10.000 mark. Reserveringen skulle vara avdragsgill både i stats- och kommunalbeskattningen. Den som gjort reserveringar skulle vara skyldig att göra en investeringsdeposition på särskilt konto som skulle utgöra minst 50 procent av investeringsreserveringen. Reserveringen skulle kunna användas för anskaffning vid härför lämplig tidpunkt av inhemska maskiner, redskap m.m. samt för uppförande av lantbruksbyggnader, täckdikning o.dyl. investeringar.

Det kan inte anses ändamålsenligt att för Åland utveckla något särskilt reserveringssystem för kommunalbeskattningens del. Det är därför i denna fråga närmast angeläget att påskynda ärendets behandling i riket vad gäller stats-

beskattningen så att jordbrukarna i förevarande avseende jämställs med övriga företagargrupper. Såvitt utskottet erfarit har kommittébetänkandet ännu inte lett till lagstiftningsåtgärder.

Med hänvisning till det ovan anförda får utskottet vördsamt föreslå
att Landstinget hos landskapsstyrelsen hemställer om åtgärder för att påskynda en ändring av gårdsbrukets beskattningssystem så att inkomst- och utgiftsreserveringar möjliggörs.

Utskottets ställningstagande har tillkommit efter omröstning (4-1) varvid ledamoten Roald Karlsson föreslagit att motionen måtte förkastas.

Mariehamn den 29 oktober 1981.

På lag- och ekonomiutskottets vägnar:

Bjarne Björklund
ordförande

Lars Ingmar Johansson
sekreterare.

Närvarande i utskottet: ordföranden Björklund, v. ordf. Lönn, ledamöterna Boman, Roald Karlsson och Söderholm.